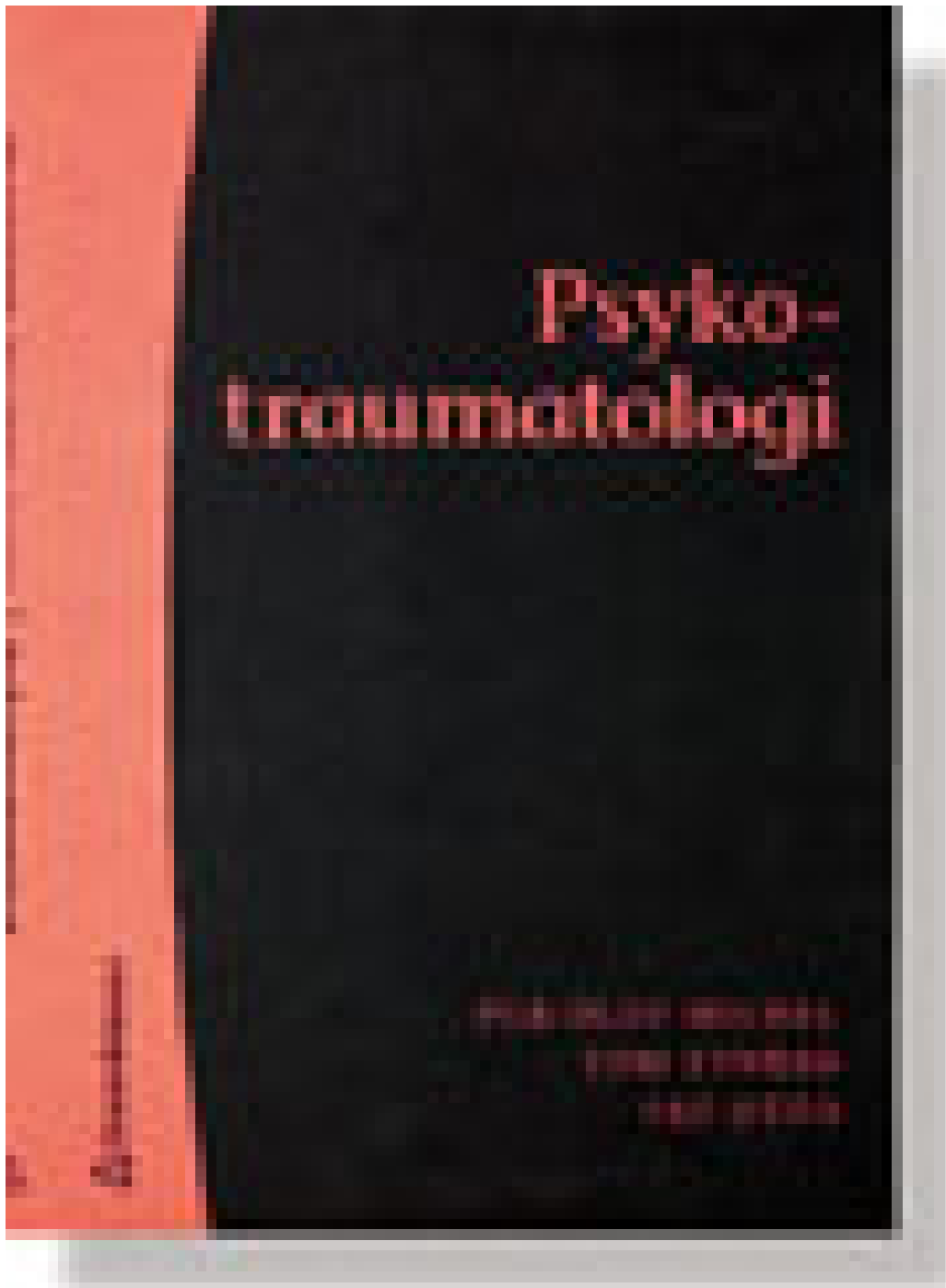

Krisepsykiatri på svensk

BOKOVERSIKT

Tre av Sveriges fremste eksperter på krisepsykiatri og traumatisk stress står bak denne læreboken. Målgruppen er leger og annet helsepersonell som gjennom sitt virke kommer i kontakt med traumatiserte personer. Her har man søkt å dekke hele bredden av psykotraumatologiske problemstillinger sett fra klinikerens synsvinkel. Det har lyktes rimelig godt.

Boken faller naturlig i to deler. De første seks av i alt 12 kapitlene gir en oversikt over historikk og faglig utvikling frem til i dag. Smertefulle, men lærerike katastrofehendelser fra vår egen del av verden er trukket frem og diskutert. Grunnleggende psykologiske traumbegreper er godt beskrevet, og forfatterne har dessuten viet et eget kapittel til omtale av psykobiologiske forhold ved traumatisk stress.

Bokens annen del handler om ulike forebyggende og kliniske tilnærminger. Forfatterne går grundig gjennom ulike stressrelaterte sykdomstilstander. Her benyttes både det internasjonale (ICD-10) og det amerikanske (DSM-IV) (1) klassifikasjonssystemet på en grei og oversiktlig måte. Positivt er det at de har inkludert diagnosekriteriene inkludert i egne vedlegg til slutt i boken sammen med et knippe psykologiske evalueringsinstrumenter.

I løpet av de senere år har mange fagfolk stilt kritiske spørsmål til bruk av psykologisk debriefing som tidlig intervensjon for katastroferammede. Både forskning og klinisk erfaring tyder på at debriefing først og fremst vil ha sin naturlige plass som intervensjon overfor organiserte grupper som i forsvar, politi, redningstjeneste og innenfor en arbeidsplassammenheng. Å utføre debriefing i tilfeldig sammensatte grupper av katastroferammede kan i dag ikke anbefales som rutineintervensjon. Det bør bare gjøres etter nærmere vurdering av situasjonen og de berørte personenes forutsetninger og behov. Forfatterne av denne boken er meget ryddige på dette punkt. Deres øvrige anbefalinger og kliniske retningslinjer samsvarer også godt med norsk tenkning og praksis.

Kapitlet om behandling gir en oppdatert oversikt over en rekke terapiformer ved traumatisk utløste stressyndromer. Dette er imidlertid ingen lærebok i psykoterapi. Omtalen på dette punkt er meget summarisk. Noe fyldigere omtale kunne også vært ønskelig når det gjelder enkelte andre aktuelle temaer, slik som innvandreres og flyktningers spesielle problemer samt følger av krig, tortur og fangenskap. En bok av dette relativt beskjedne omfang kan likevel ikke forventes å være dekkende for hele fagfeltet. For allmennlegen vil boken uten tvil fungere som en ryddig, grei og oppdatert innføring.

LarsMehlum

Universitetet i Oslo og

Sanitetsstaben

Forsvarets Overkommando

LITTERATUR

1. American Psychiatric Association. DSM-IV. Diagnostic and statistical manual of mental disorders. 4. utg. Washington D.C.: American Psychiatric Press, 1994.

Publisert: 20. februar 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 12. juli 2026.